

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Μερίσματα 2 δισ. ευρώ θα διανεμήσουν οι τέσσερις τράπεζες

Κέρδη ύψους 4,7 δισ. ευρώ έναντι 3,6 δισ. ευρώ το 2023 αναμένεται να καταγράψουν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες το 2024, ανεβάζοντας το προς διανομή μέρισμα κοντά στα 2 δισ. ευρώ έναντι 875 εκατ. ευρώ το 2023. Ο διπλασιασμός των προς διανομή κερδών είναι αποτέλεσμα τόσο των αυξημένων κερδών όσο και του υψηλότερου σε σχέση με πέρυσι ποσοστού των κερδών (payout ratio) που θα διανεμήσουν στους μετόχους τους για την τρέχουσα οικονομική χρήση, ξεκινώντας ανάλογα με την τράπεζα από το 35% έως και το 50%.

Όπως γράφει το Money Review, οι αυξημένες διανομές, με σημείο εκκίνησης την τρέχουσα οικονομική χρήση, συνοδεύονται με κινήσεις για την ταχύτερη απόσβεση του αναβαλλόμενου φόρου (DTC) από το 2025 και μετά με στόχο τον μηδενισμό του επτά χρόνια νωρίτερα, δηλαδή το 2034. Με βάση τον σχεδιασμό, το ποσοστό του DTC που θα αποσβένεται κάθε χρόνο θα αντιστοιχεί στο 29% του ποσού που θα διανεμούν μέσω μερίσματος ή και επαναγοράς μετοχών (buyback), διατηρώντας παράλληλα υψηλούς κεφαλαιακούς δείκτες.

Alpha Bank

Στην περίπτωση της Alpha Bank, όπως ανακοίνωσε ο διευθύνων σύμβουλος του ομίλου Βασίλης Ψάλτης, ο στόχος για τη διανομή μερίσματος διαμορφώνεται στο 35% των κερδών της χρήσης του 2024, από 20% το 2023. Με βάση την πρόβλεψη ότι τα κέρδη θα διαμορφωθούν κοντά στα 830 εκατ. ευρώ, το προς διανομή μέρισμα αναμένεται ότι θα φτάσει κοντά στα 290 εκατ. ευρώ, από 122 εκατ. ευρώ το 2023, ενώ σε ό,τι αφορά την τριετία 2024-2026, στόχος της διοίκησης είναι η διανομή μερίσματος ύψους 1,1 δισ. ευρώ.

Εθνική

Στην περίπτωση της Εθνικής η διοίκηση αναμένεται να διανεμίσει μέρισμα ποσοστό άνω του 40% –έως το 50%– των καθαρών κερδών του 2024, από 30% το 2023. Με βάση την πρόβλεψη ότι τα κέρδη της περιόδου θα ανέλθουν κοντά στο 1,3 δισ. ευρώ, το προς διανομή μέρισμα εκτιμάται πάνω από τα 600 εκατ. ευρώ –από 332 εκατ. ευρώ το 2023– και όπως δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της ΕΤΕ Παύλος Μυλωνάς, οι οριστικές αποφάσεις που θα ληφθούν στις αρχές της επόμενης χρονιάς θα συμπεριλάβουν και την επιλογή της επαναγοράς μετοχών.

Eurobank

Η Eurobank μετά την ενσωμάτωση της Ελληνικής Τράπεζας αναμένεται να εμφανίσει κέρδη-ρεκόρ ύψους 1,4 δισ. ευρώ και με βάση τις ανακοινώσεις του διευθύνοντος συμβούλου Φωκίωνα Καραβία, η τράπεζα θα αυξήσει το ποσοστό επί των καθαρών κερδών που θα διανεμίσει στους μετόχους για την τρέχουσα οικονομική χρήση στο 50% – από 30% πέρυσι.

Συνέχεια....

Να σημειωθεί ότι το 2023 είχε υπάρξει και η ακύρωση των μετοχών που η τράπεζα επαναγόρασε από το ΤΧΣ, κίνηση που αντιστοιχούσε σε μέρισμα 14%, μεγιστοποιώντας την απόδοση προς τους μετόχους για την προηγούμενη οικονομική χρήση. Για το 2024 και με την προοπτική ότι τα κέρδη εκτιμάται ότι θα ανέλθουν στο 1,4 δισ. ευρώ, το προς διανομή μέρισμα εκτιμάται ότι θα φτάσει κοντά στα 700 εκατ. ευρώ. Σε ό,τι αφορά το 2026 η διοίκηση του ομίλου σημείωσε ότι το ποσοστό δεν έχει αποφασιστεί ακόμη, διευκρινίζοντας ότι θα περιλαμβάνει διανομή τόσο σε μετρητά όσο και επαναγορά μετοχών, χωρίς να έχει καθοριστεί σε τι ποσοστό μεταξύ των δύο επιλογών.

Τράπεζα Πειραιώς

Στο ιστορικό υψηλό των 1,2 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι θα φτάσουν και τα κέρδη του 2024 για την Τράπεζα Πειραιώς και με βάση τις δηλώσεις του διευθύνοντος συμβούλου του ομίλου Χρήστου Μεγάλου, το ποσοστό διανομής επί των κερδών για τη χρήση του 2024 θα ανέλθει στο 35% (από 10% το 2023), ενώ για το 2025 στόχος είναι να φτάσει το 50%. Στη βάση αυτή, οι νέες εκτιμήσεις προβλέπουν διανομή στους μετόχους άνω των 350 εκατ. ευρώ από τα κέρδη του 2024, από 79 εκατ. ευρώ που διανεμήθηκε το 2023.

«Κλειδί» για τη μεγιστοποίηση των κερδών το 2024 αποτελούν τα καθαρά έσοδα από τόκους, που με βάση τα αποτελέσματα 9μήνου εκτινάχθηκαν στα 6,4 δισ. ευρώ από 5,9 δισ. ευρώ το 9μηνο του 2023, παρά την έναρξη αποκλιμάκωσης των επιτοκίων. Σε αυτό συνέβαλε και η συγκράτηση των τόκων στις καταθέσεις, ενώ ενισχυτικά των λειτουργικών εσόδων συνέβαλε και η αύξηση των προμηθειών, που ξεπέρασαν το 9μηνο το 1,5 δισ. ευρώ, από 1,3 δισ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Οι τράπεζες εκτιμούν ότι τα λειτουργικά έσοδα θα δείξουν ανθεκτικότητα και τα επόμενα τρίμηνα, καθώς η μείωση των επιτοκίων θα αντισταθμιστεί από την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου, ανεβάζοντας τους στόχους για το σύνολο των εκταμιεύσεων του έτους.

Το μεγαλύτερο δανειακό χαρτοφυλάκιο, λόγω και της δραστηριότητας στο εξωτερικό, διαθέτει η Eurobank, η διοίκηση της οποίας εκτίμησε ότι ο στόχος για αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου κατά 3,5 δισ. ευρώ όλο το 2024 είναι απόλυτα εφικτός με βάση τα συμβασιοποιημένα δάνεια που έχει η τράπεζα. Να σημειωθεί ότι τα ενήμερα δάνεια ενισχύθηκαν οργανικά κατά 2,1 δισ. ευρώ το εννεάμηνο 2024 και ανήλθαν στο επίπεδο των 44,5 δισ. ευρώ, ενώ συνολικά τα υπόλοιπα χορηγήσεων (προ προβλέψεων) διαμορφώθηκαν σε 49,4 δισ. ευρώ. Από αυτά, τα 33,3 δισ. ευρώ είναι από τη δραστηριότητα στην Ελλάδα, 8,7 δισ. ευρώ από τη δραστηριότητα στην Κύπρο (5,9 δισ. Ελληνική Τράπεζα) και 7,4 δισ. ευρώ από τη δραστηριότητα στη Βουλγαρία.

Για την Πειραιώς, το χαρτοφυλάκιο ενήμερων δανείων διαμορφώθηκε στα 32 δισ. ευρώ (38,3 δισ. ευρώ το συνολικό χαρτοφυλάκιο), με άνοδο 9% ετησίως και (+2 δισ. ευρώ στο εννεάμηνο), υπερβαίνοντας τον ετήσιο στόχο των 31,5 δισ. ευρώ. Για την Εθνική Τράπεζα η πιστωτική επέκταση το 9μηνο άγγιξε το 1 δισ. ευρώ από την αρχή του έτους, ως αποτέλεσμα των υψηλών εκταμιεύσεων εταιρικής τραπεζικής άνω των 4 δισ. (+15% ετησίως) το 9μηνο 2024. Με δεδομένο, σύμφωνα με τη διοίκηση, ότι τα εγκεκριμένα μη εκταμιευμένα επιχειρηματικά δάνεια υπερβαίνουν τα 2 δισ., ύστερα από εκταμιεύσεις εταιρικών δανείων ύψους 1 δισ. ευρώ τον Οκτώβριο, δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για υπέρβαση του στόχου πιστωτικής επέκτασης, που έχει τεθεί στο 1,5 δισ. για το 2024.

Σε αναβάθμιση του στόχου για πιστωτική επέκταση στα 2 δισ. ευρώ το 2024 προχώρησε και η διοίκηση της Alpha Bank μετά το ρεκόρ νέων εκταμιεύσεων στην Ελλάδα ύψους 3 δισ. ευρώ. Ως αποτέλεσμα, το χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων του ομίλου αυξήθηκε σε 30,9 δισ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση κατά 4% σε τριμηνιαία βάση. Η καθαρή πιστωτική επέκταση στην Ελλάδα ανήλθε στα 1,2 δισ. ευρώ, αντανakλώντας αφενός την ισχυρή ανάκαμψη της πιστωτικής ζήτησης κυρίως από επιχειρήσεις και αφετέρου την εν γένει επιβράδυνση στην αποπληρωμή δανείων.

Fitch Ratings: Τι κρύβει ο «χρησμός» της – Τα επόμενα ραντεβού με τους οίκους και το διπλό στοίχημα του 2025

Η Fitch Ratings δεν έδωσε τελικά θετικό outlook στο πρώτο σκαλοπάτι της επενδυτικής βαθμίδας, στο οποίο ανέβασε την ελληνική οικονομία πριν από έναν χρόνο, και διατήρησε αμετάβλητη την αξιολόγηση του αξιόχρεου της χώρας μας στο BBB- με ουδέτερο outlook.

Σημειώνεται ότι αντίστοιχες είναι και οι αξιολογήσεις που έχουν δώσει οι, Moody's, SCOPE, S&P και DBRS, οι οποίες έχουν διατηρήσει την Ελλάδα στην ελάχιστη επενδυτική βαθμίδα, όμως αναβάθμισαν την προοπτική της οικονομίας στο Positive.

Στο σκεπτικό της απόφασης αναφέρεται ότι η Ελλάδα υποστηρίζεται από ένα αξιόπιστο πλαίσιο πολιτικής, η δημοσιονομική και μακροοικονομική προσαρμογή έχει επιταχυνθεί τα τελευταία χρόνια, και πως το δημόσιο χρέος βαίνει σταθερά μειούμενο, αλλά παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

Ο διεθνής οίκος αναμένει ότι η υγιής δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης θα συνεχιστεί το 2025 και το 2026, τονίζοντας ότι η χώρα έχει επιτύχει ισχυρή δημοσιονομική θέση μετά την πανδημία και τα ενεργειακά σοκ

Οι προβλέψεις της Fitch

Ο διεθνής οίκος αναμένει ότι η υγιής δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης θα συνεχιστεί το 2025 και το 2026, τονίζοντας ότι η χώρα έχει επιτύχει ισχυρή δημοσιονομική θέση μετά την πανδημία και τα ενεργειακά σοκ, με δημοσιονομικό έλλειμμα που εκτιμάται γύρω στο 1% του ΑΕΠ φέτος.

Αυτό είναι ευνοϊκότερο από το τρέχον διάμεσο έλλειμμα «BBB» 2,6% και κάτω από τον μέσο όρο της ΕΕ 3,1%. Τα έσοδα ενισχύονται με τη βελτίωση της είσπραξης φόρων, ενώ οι δαπάνες βρίσκονται υπό αυστηρό κρατικό έλεγχο. Προβλέπει ότι το πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα θα παραμείνει πάνω από το 2% του ΑΕΠ τουλάχιστον έως το 2026.

Ο Fitch αναβάθμισε τις αξιολογήσεις των τεσσάρων συστημικών τραπεζών κατά μία βαθμίδα τον Σεπτέμβριο, με θετικές προοπτικές

Παράλληλα, προσθέτει ότι θεωρεί το σχέδιο εξυγίανσης της κυβέρνησης ως αξιόπιστο.

Αναφορικά με το δημόσιο χρέος το βασικό σενάριο του οίκου προβλέπει ότι θα μπορούσε να μειωθεί κάτω από το 140% του ΑΕΠ έως το 2028.

Οι αναλυτές επίσης προβλέπουν αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ 2,4% το επόμενο έτος, παρόμοια με το 2024 και το 2023.

Η ανάπτυξη υποστηρίζεται από μια σταθερή επιτάχυνση των επενδύσεων και τη μέτρια αύξηση της κατανάλωσης, που υποστηρίζεται από τις αυξήσεις των πραγματικών μισθών και την περαιτέρω πτώση της ανεργίας.

Το τελευταίο ραντεβού της ελληνικής οικονομίας με τους διεθνείς οίκους για φέτος είναι στις 6 Δεκεμβρίου με τη Score Ratings

Τα εμπόδια

Παρά τις πρόσφατες σταθερές επιδόσεις ανάπτυξης, η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει διαρκή σημάδια από τις κρίσεις χρέους της: ο δείκτης επενδύσεων 15,6% προς το ΑΕΠ εξακολουθεί να είναι χαμηλός σε σύγκριση με άλλες χώρες της ΕΕ και το επίπεδο του ΑΕΠ είναι σχεδόν 20 π.μ. κάτω από το ανώτατο όριο του 2007. Ο Fitch αναμένει ότι η οικονομική ανάπτυξη θα παραμείνει σε σταθερή πορεία της τάξης του 2% μεσοπρόθεσμα, πάνω από τον ρυθμό ανάπτυξης της ευρωζώνης.

Για τις τράπεζες

Ο Fitch αναβάθμισε τις αξιολογήσεις των τεσσάρων συστημικών τραπεζών κατά μία βαθμίδα τον Σεπτέμβριο, με θετικές προοπτικές. Αυτό αντανακλά τις προσδοκίες του για περαιτέρω βελτιώσεις στο λειτουργικό περιβάλλον της Ελλάδας και στο πιστωτικό προφίλ των τραπεζών. Οι ελληνικές τράπεζες διατηρούν υψηλή ρευστότητα και ισχυρή κερδοφορία, υποστηριζόμενες από υψηλότερα επιτόκια, την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης και την εκκαθάριση του ισολογισμού.

Τα επόμενα ραντεβού

Το τελευταίο ραντεβού της ελληνικής οικονομίας με τους διεθνείς οίκους για φέτος είναι στις 6 Δεκεμβρίου με τη Score Ratings, η οποία αξιολογεί την ελληνική οικονομία με BBB- και positive outlook.

Η Αθήνα πλέον για τη νέα χρόνια έχει ένα διπλό στόχο: αφενός να κερδίσει την επενδυτική βαθμίδα και από την «αυστηρή» Moody's στις αρχές του έτους, και αφετέρου να ανέβει σε υψηλότερες βαθμίδες από τους άλλους οίκους.

Οι εκτιμήσεις του επιτελείου είναι ότι το 2025 θα είναι έτος σημαντικών και αρκετών αναβαθμίσεων.

Συνέχεια...

Πιστοληπτικές βαθμίδες αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας από Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης

— Ελληνική οικονομία

Περιγραφή	S&P	Moody's	Fitch Ratings	DBRS Morningstar	Scope Rating	RGI	Βαθμίδα
Ανώτατη Βαθμίδα	AAA	Aaa	AAA	AAA	AAA	AAA	Επενδυτική
Υψηλή Ενδίαμεση Βαθμίδα	AA+	Aa1	AA+	AA (high)	AA+	AA+	
	AA	Aa2	AA	AA	AA	AA	
	AA-	Aa3	AA-	AA (low)	AA-	AA-	
Ανώτερη Ενδίαμεση Βαθμίδα	A+	A1	A+	A (high)	A+	A+	
	A	A2	A	A	A	A	
	A-	A3	A-	A (low)	A-	A-	
Χαμηλή Ενδίαμεση Βαθμίδα	BBB+	Baa1	BBB+	BBB (high)	BBB+	BBB+	
	BBB	Baa2	BBB	BBB	BBB	BBB	
	BBB - (θετική προοπτική)	Baa3	BBB - (σταθερή προοπτική)	BBB (low) (θετική προοπτική)	BBB - (θετική προοπτική)	BBB - (σταθερή προοπτική)	
Υψηλή Mn - επενδυτική Βαθμίδα	BB+	Ba1 (θετική προοπτική)	BB+	BB (high)	BB+	BB+	
	BB	Ba2	BB	BB	BB	BB	
	BB	Ba3	BB	BB (low)	BB	BB	
Χαμηλή Mn - επενδυτική Βαθμίδα	B+	B1	B+	B (high)	B+	B+	
	B	B2	B	B	B	B	
	B-	B3	B-	B (low)	B-	B-	
	B-	B3	B-	B (low)	B-	B-	

Πηγή: S&P Global Ratings, Moody's, Fitch Ratings, DBRS Morningstar, Scope Ratings, RGI, ΕΜΠ/ΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, Υπ. Εθν. Οικονομίας και Οικονομικών, Ετήσιου Γραφείου Προϋπολογισμού 2025

Τα ελληνικά ομόλογα

Από το οικονομικό επιτελείο διαμηνύουν ότι σε περίπτωση αναβάθμισης από την Moody's θα επέλθει ακόμα υψηλότερη ζήτηση για ελληνικά κρατικά ομόλογα

Μάλιστα, ο επικεφαλής του ΟΔΔΗΧ, Δημήτρης Τσάκωνας ποσοτικοποιεί την πρόσθετη ζήτηση από επενδυτές στα 3-5 δις. ευρώ, η οποία εκτιμάται ότι θα προέλθει σταδιακά από passive funds λόγω της ένταξης των ελληνικών ομολόγων σε νέους δείκτες που ακολουθούν μεγάλοι ξένοι διαχειριστές.

Μια θετική ετυμηγορία από τη Moody's θα σημάνει περαιτέρω αποκλιμάκωση του spread κατά 10-30 μονάδες βάσης ή και περισσότερο.

Σύμφωνα με τον κ. Τσάκωνα, η ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας από τους οίκους Fitch και Standard & Poor's είχε επίσης σημαντικά αποτελέσματα καθώς διευρύνθηκε η επενδυτική βάση κατά 30% και το spread περιορίστηκε κατά 80 μονάδες βάσης έναντι του swap rate.

Στον προϋπολογισμό

Στο προσχέδιο του προϋπολογισμού που κατατέθηκε στη Βουλή αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι η αξιοπιστία του αξιόχρεου της χώρας ενισχύεται σημαντικά από την επίτευξη των ανωτέρω δημοσιονομικών στόχων, γεγονός που αποτυπώνεται και στην εξέλιξη των πιστοληπτικών αξιολογήσεων. Επισημαίνεται ότι το έτος 2023 επιβεβαιώθηκε η διεθνής εμπιστοσύνη στην οικονομία της χώρας με την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας από τους τρεις σε σύνολο τεσσάρων επενδυτικών οίκων που αναγνωρίζει η ΕΚΤ. Η θετική αυτή στάση των επενδυτικών οίκων συνεχίστηκε και το 2024, καθώς τον Απρίλιο 2024 ο οίκος S&P Global Ratings και τον Σεπτέμβριο 2024 οι οίκοι DBRS Morningstar και Moody's αναβάθμισαν τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας από σταθερές σε θετικές.

Οι αναβαθμίσεις αυτές σε συνδυασμό με τις θετικές προοπτικές καταδεικνύουν την ανθεκτικότητα της οικονομίας σε συνθήκες αυξημένης αβεβαιότητας και την εδραίωση της εμπιστοσύνης των διεθνών επενδυτών σε σχέση με την ασκούμενη δημοσιονομική και γενικότερη οικονομική πολιτική.

Πηγή: Οικονομικός Ταχυδρόμος

Οι 10 τάσεις στον κόσμο για το 2025

Το 2025 έχει καιρία οριστεί από τα Ηνωμένα Έθνη ως το έτος της κβαντικής επιστήμης και τεχνολογίας, διότι, όπως η γάτα του Schrödinger, η οποία (σε ένα κβαντικό πείραμα σκέψης) ήταν ταυτόχρονα ζωντανή και νεκρή μέσα σε ένα κλειστό κουτί, κάπως έτσι και το 2025 αιωρείται σε μια υπέρθεση δύο πολύ διαφορετικών καταστάσεων που ορίζονται από το αποτέλεσμα των αμερικανικών εκλογών. Οι κάλπες άνοιξαν και ο κόσμος πλέον γνωρίζει ποιο 2025 να περιμένει: εκείνο όπου ο Donald Trump επιστρέφει στον Λευκό Οίκο. Με αυτή την αβεβαιότητα να έχει επιλυθεί, ακολουθούν δέκα θεματικές ενότητες που το επόμενο έτος πρέπει να επιστήσουμε την προσοχή μας.

1. Η επιλογή της Αμερικής

Η σαρωτική νίκη του κ. Trump θα επηρεάσει τα πάντα, από τη μετανάστευση και την άμυνα μέχρι την οικονομία και το εμπόριο. Η πολιτική του «Πρώτα η Αμερική» θα κάνει φίλους και εχθρούς να αμφισβητήσουν τη σταθερότητα των συμμαχιών της Αμερικής. Μια τέτοια εξέλιξη θα μπορούσε να οδηγήσει σε γεωπολιτικές ανακατατάξεις, αυξημένες εντάσεις και ακόμα και σε διάδοση των πυρηνικών όπλων.

2. Οι ψηφοφόροι περιμένουν αλλαγή

Τα κατεστημένα κόμματα τα πήγαν άσχημα στο πρωτοφανές κύμα εκλογών του 2024. Ορισμένα εκδιώχθηκαν (όπως στην Αμερική και τη Βρετανία), άλλα οδηγήθηκαν στη δημιουργία συνασπισμού (όπως στην Ινδία και τη Νότια Αφρική), ενώ άλλα ωθήθηκαν σε συγκατοίκηση (όπως στην Ταϊβάν και τη Γαλλία). Υπό αυτό το πρίσμα, το 2025 θα είναι μια χρονιά προσδοκιών. Μπορούν οι νέοι ηγέτες να τηρήσουν όσα υποσχέθηκαν; Οι ταπεινωμένοι ηγέτες θα αλλάξουν; Αν όχι, οι αναταραχές θα είναι αναπόφευκτες.

3. Ευρύτερη αταξία

Ο κ. Trump μπορεί να πιέσει την Ουκρανία να προβεί σε συμφωνία με τη Ρωσία και να δώσει το πράσινο φως στο Ισραήλ να λειτουργήσει κατά βούληση στις συγκρούσεις του στη Γάζα και τον Λίβανο. Η πιο συναλλακτική στάση της Αμερικής και ο σκεπτικισμός της απέναντι σε ξένες συρράξεις θα δώσουν θάρρος στην Κίνα, τη Ρωσία, το Ιράν και τη Βόρεια Κορέα (το «κουαρτέτο του χάους») να υλοποιήσουν τα επιθετικά τους σχέδια, αλλά παράλληλα μπορούν να φέρουν στο προσκήνιο και περιφερειακές δυνάμεις, όπως στο Σουδάν που πλήττεται από την κρίση. Ωστόσο, δεν είναι σαφές αν η Αμερική θα ανταταχθεί στην Κίνα σε μια σύγκρουση για την Ταϊβάν ή στη Θάλασσα της Νότιας Κίνας.

4. Τιμολογιακές προοπτικές

Προς το παρόν, η αντιπαλότητα της Αμερικής με την Κίνα θα εκδηλωθεί με τη μορφή εμπορικού πολέμου, καθώς ο κ. Trump επιβάλλει περιορισμούς και αυξάνει τους δασμούς – ακόμα και στους συμμάχους της Αμερικής. Καθώς ο προστατευτισμός εντείνεται, οι κινεζικές επιχειρήσεις επεκτείνονται στο εξωτερικό, τόσο για να παρακάμψουν τα εμπορικά εμπόδια όσο και για να αξιοποιήσουν νέες αγορές στον παγκόσμιο Νότο. Με άλλα λόγια, η αποσύνδεση μπορεί να περιμένει. Οι κινεζικές επιχειρήσεις που χτίζουν εργοστάσια από το Μεξικό έως την Ουγγαρία, έχουν άλλα σχέδια.

Το 2025 θα είναι έτος προσδοκιών. Μπορούν οι νέοι ηγέτες να ανταποκριθούν;

5. Η έκρηξη της καθαρής τεχνολογίας

Η κυβέρνηση της Κίνας ενθάρρυνε την άνθηση των εξαγωγών ηλιακών πέλων, μπαταριών και ηλεκτρικών οχημάτων για να αντισταθμίσει την αδύναμη εγχώρια οικονομία. Το αποτέλεσμα είναι μια έκρηξη καθαρής τεχνολογίας υπό κινεζική ηγεσία, με την υιοθέτηση ηλιακών πέλων και αποθήκευσης στο δίκτυο να ξεπερνά τις προβλέψεις. Ο κόσμος βέβαια, από την άλλη, σύντομα θα μάθει αν οι παγκόσμιες εκπομπές έχουν κορυφωθεί.

6. Μετά τον πληθωρισμό

Οι κεντρικοί τραπεζίτες του πλούσιου κόσμου πανηγύρισαν την υποχώρηση του πληθωρισμού. Οι δυτικές οικονομίες αντιμετωπίζουν πλέον μια νέα πρόκληση: τη μείωση των ελλειμμάτων με την αύξηση των φόρων, τη μείωση των δαπανών ή την ενίσχυση της ανάπτυξης. Πολλές μπορεί επίσης να χρειαστεί να αυξήσουν τους αμυντικούς προϋπολογισμούς τους. Οι οικονομικές επιλογές προβλέπονται επώδυνες. Στην Αμερική, οι πολιτικές του κ. Trump θα κάνουν τα πράγματα χειρότερα: οι υψηλοί εισαγωγικοί δασμοί θα μπορούσαν να εμποδίσουν την ανάπτυξη και να αναζωπυρώσουν τον πληθωρισμό.

7. Ηλικιακά ερωτήματα

Η Αμερική μόλις ψήφισε τον γνησιότερο εκλεγμένο πρόεδρο όλων των εποχών. Οι παγκόσμιος ηγέτες γκριζάρουν μαζί με τους πληθυσμούς τους. Η συζήτηση για τα όρια ηλικίας των πολιτικών ηγετών αναμένεται να αναζωπυρωθεί. Εν τω μεταξύ, η Κίνα αναζητά οικονομικές ευκαιρίες σε έναν κόσμο που γερνάει. Σε μέρη της Μέσης Ανατολής, αντιθέτως, η άνθηση του νεανικού πληθυσμού, σε συνδυασμό με την έλλειψη θέσεων εργασίας, εγκυμονεί κινδύνους αστάθειας.

8. Η ώρα της κρίσης για την ΤΝ

Πρόκειται για το μεγαλύτερο στοίχημα στην ιστορία των επιχειρήσεων: περισσότερα από 1 τρις δολάρια δαπανώνται σε κέντρα δεδομένων για την τεχνητή νοημοσύνη (AI), παρόλο που οι εταιρείες δεν είναι ακόμη σίγουρες για το πώς θα τη χρησιμοποιήσουν και τα ποσοστά υιοθέτησης είναι χαμηλά (αν και πολλοί εργαζόμενοι μπορεί απλώς να τη χρησιμοποιούν κρυφά). Θα χάσουν οι επενδυτές την ψυχραιμία τους ή η τεχνητή νοημοσύνη θα αποδείξει την αξία της, καθώς τα «πρακτορικά» συστήματα θα γίνονται ικανότερα και τα φάρμακα που αναπτύσσονται με τη βοήθεια της θα κάνουν την εμφάνισή τους;

9. Ταξιδιωτικά προβλήματα

Η παγκόσμια διακίνηση ανθρώπων, όχι μόνο αγαθών, αντιμετωπίζει αυξανόμενες τριβές. Οι συγκρούσεις διαταράσσουν τις παγκόσμιες αερομεταφορές. Η Ευρώπη προσθέτει νέους συνοριακούς ελέγχους και το σύστημα Σένγκεν χωρίς σύνορα φυλλοροεί. Η αντίδρασεις εναντίον του «υπερτουρισμού» θα μειωθούν το 2025, αλλά οι περιορισμοί που έχουν εισαχθεί από πολλές πόλεις, από το Άμστερταμ έως τη Βενετία, θα παραμείνουν.

10. Ζωή γεμάτη εκπλήξεις

Με απόπειρες δολοφονίας, εκρηκτικά γουόκι-τόκι και γιγάντιους πυραύλους που «συλλαμβάνονται» με chopsticks, ένα από τα μαθήματα του 2024 ήταν ότι τελικά δεν υπάρχει παράδοξο. Τι απίθανο θα μπορούσε να συμβεί το 2025; Η ενότητα «Wild cards» μας προσφέρει μερικές ιδέες: μια καταστροφική ηλιακή καταιγίδα, η ανακάλυψη χαμένων αρχαίων κειμένων -και ακόμα και μια άλλη παγκόσμια πανδημία.

Για να πλοηγηθείτε στο μέλλον, καλό είναι να είσαστε προετοιμασμένοι για το απίθανο. Ελπίζουμε να βρείτε το The World Ahead 2025 έναν χρήσιμο οδηγό για το επόμενο έτος, όποιες εκπλήξεις και αν σας περιμένουν.

Πηγή: The Economist